

**NIESKOŃCZONA DRABINA
TAJNYCH RZĄDÓW – OBRAZ
REWOLUCJI W SZEWCACH**

**BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej poziom rozszerzony

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Świąch
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Nieskończona drabina tajnych rządów – obraz rewolucji w *Szewcach*

Klasa / czas trwania zajęć/lekcji:

III / 45 minut

Cele. Uczeń:

- określa niszczycielską siłę rewolucji;
- definiuje katastrofizm i przedstawia jego obecność w dramacie;
- charakteryzuje postawy rewolucyjne w *Szewcach*;
- przedstawia stosunek Witkiewicza do rewolucji;
- określa interseksualność w dramacie Witkiewicza.

Metody/techniki/formy pracy:

- praca z tekstem literackim;
- praca w grupach;
- poszukiwanie scenariuszy przyszłości.

Środki dydaktyczne:

- *Szewcy* S.I. Witkiewicza;
- *Witkacy*, oprac. i red. J. Degler.

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna:

1. Przypomnienie informacji o bohaterach dramatu.
2. Wskazanie groteskowości postaci.

Część właściwa:

1. Podział na cztery grupy. Uczniowie charakteryzują systemy społeczne – przedstawiają przedstawicieli, ich sposób funkcjonowania, cechy charakterystyczne, zachowanie.

Grupa I – kapitalizm;

Grupa II – faszyzm;

Grupa III – komunizm;

Grupa IV – technokracja.

2. Prezentacja efektów pracy uczniów.

3. Sformułowanie tezy o wpływie władzy na człowieka – wprowadzenie absurdu jako kategorii dramatu Witkiewicza.

4. Wyrażenie opinii i jej uzasadnienie w odniesieniu do poniższego cytatu:

(...) rewolucja staje się dla Witkiewicza czymś nieuchronnym, więcej – koniecznym, a równocześnie katastrofalnym, bo przyspieszającym mechanizację społeczną, kres wielkich indywidualności – pisał Konstanty Puzyna. – Przyspieszającym

jednak, a nie powodującym – to warto podkreślić: diagnoza Witkiewicza sięga głębiej, rewolucja stanowi dlań tylko ogniwo w znacznie ogólniejszych procesach. (...) W konkretnych scenach z dramatów lub powieści widać zupełnie jasno, choć w groteskowo zdemonizowanych wymiarach, jaki świat ginie, gnije, degeneruje się: ‚formacja burżuazyjna‘, ‚byli ludzie‘, sfery arystokracji, finansjery, dyplomacji, cyganerii artystyczno-naukowej, oddające się ‚szatańskim‘ orgiom w oczekiwaniu potopu. W teorii sztuki i historiozofii Witkiewiczowskiej rozrasta się to w zagładę wszelkiej kultury. (Konstanty Puzyna, *Witkacy*, w: *Witkacy*, oprac. i red. J. Degler, Warszawa 1999, za: M. Mokrzycką-Pokorą, *Witkacy – dramaturg*, <https://culture.pl/pl/artykul/witkacy-dramaturg>).

Część podsumowująca:

1. Wskazanie odpowiedników postaw bohaterów w historii i współczesności – propozycje uczniów.
2. Określenie interseksualności obrazu rewolucji w powiązaniu z *Nie-Boską komedią* Zygmunta Krasińskiego.

Komentarz metodyczny:

Lekcja bazuje na zastosowaniu metod aktywizujących. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia, tworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń, dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, stosować zakreślenia, dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu i udzielić wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności. Należy umożliwić także rozwój uczniowi zdolnemu poprzez angażowanie go w dodatkowe czynności, opracowanie pomocy dydaktycznych. Podczas lekcji realizowane są kompetencje kluczowe, mające znaczenie na rynku pracy, szczególnie w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej, w zakresie rozumienia i tworzenia informacji (teksty literackie), osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się (praca w grupach), w zakresie przedsiębiorczości (komunikowanie się).